

OBSAH:

ÚVOD.

Stránky

Historický vývoj sociálního pojištění	5
Tabule: Přehled nejdůležitějších zákonů o povinném sociálním pojištění, státním zaopatření a povinném odškodnění pracovních úrazů	12

ČÁST PRVNÍ.

Pole působnosti sociálního pojištění.

Úvod	17
Kapitola I.: Směrodatná hlediska pro určení rozsahu působnosti sociálního pojištění	18
§ 1. — Národní pojištění	18
§ 2. — Pojištění samostatně a nesamostatně výdělečně činných osob	19
§ 3. Pojištění zaměstnanců nebo dělnické pojištění	20
Kapitola II.: Rozsah sociálního pojištění v jednotlivých státech	22
§ 1. — Pole působnosti zákonů o odškodnění pracovních úrazů a nemocí z povolání	22
§ 2. — Pole působnosti zákonů o nemocenském pojištění	25
§ 3. — Pole působnosti zákonů o pojištění starobním, invalidním a pojištění pozůstalých	27
§ 4. — Pole působnosti zákonů o pojištění proti nezaměstnanosti	29

ČÁST DRUHÁ.

Dávky sociálního pojištění.

Úvod	31
Kapitola I.: Hospodářské důsledky různých nebezpečí	32
§ 1. — Vzrůst výdajů, způsobený potřebou lékařské pomoci	32
§ 2. — Zmenšení nebo ztráta příjmů následkem pracovní neschopnosti nebo nezaměstnanosti	32
Kapitola II.: Zásady určující výši peněžních dávek	34
1. Dávky, nahrazující úplně hospodářské škody	34
2. Dávky, nahrazující částečně hospodářské důsledky risik	35
3. Dávky, které mají poskytnouti pojištěncům a jejich rodinám nejnütnější prostředky k obživě	35
4. Dávky, vyměřující se podle vážnosti hospodářských důsledků risika a výše pojistného, jež pojištěnec sám platil nebo jež bylo zaň zaplaceno	36

	Stránky
Kapitola III.: Systémy dávek v různých státech	37
§ 1. — Dávky v případech pracovních úrazů a nemocí z povolání	37
§ 2. — Dávky nemocenského pojištění	41
Jednotné dávky	41
Odstupňování dávek	41
Doba, po kterou jest nemocenské vypláceno	42
§ 3. — Dávky pojištění invalidního, starobního a pojištění pozů- stalých	43
Invalidní renta	43
Starobní renty	44
Dávky pojištění pozůstalých	45
§ 4. — Dávky pojištění proti nezaměstnanosti	46

ČÁST TŘETÍ.

Finanční prostředky sociálního pojištění.

Úvod	49
Kapitola I.: Břemena sociálního pojištění a pojištěnci	51
Kapitola II.: Břemena sociálního pojištění a zaměstnavatelé	54
Kapitola III.: Břemena sociálního pojištění a stát	58
Účast státu na dobrovolném pojištění	59
Účast státu na povinném pojištění	59
Státní zaopatření	60
Kapitola IV.: Přesouvání břemen sociálního pojištění	63
Kapitola V.: Vyměřování příspěvků	65
Příspěvky v poměru k dosahu rizika	65
Příspěvky a mzdy	66
Kapitola VI.: Rozvržení břemen sociálního pojištění v jednotlivých zákonodárstvích	67
Rizika podniková: pracovní úrazy a nemoci z povolání	67
Rizika hospodářského rázu: Nezaměstnanost	69
Rizika neplynoucí z povolání: Nemoc, invalidita, stáří, úmrtí	71
Nemocenské pojištění	72
Pojištění invalidní, starobní a pojištění pozůstalých	73

ČÁST ČTVRTÁ.

Úhradové systémy sociálního pojištění.

Úvod	77
Kapitola I.: Sociální pojištění a soukromé pojištění	78
Kapitola II.: Sociální pojištění a státní zaopatření	80
Kapitola III.: Základní principy	82
Finanční nezávislost nositele pojištění	82
Závislost pojištění jakožto podmínka finanční rovnováhy	83
Sociální pojištění má skýtati dokonalou záruku	84
Vliv psychologických momentů	84

	Stránky
Kapitola IV.: Úhradový systém a povaha risika	86
§ 1. — Pojištění nemocenské a pro případ mateřství	86
§ 2. — Úrazové pojištění	88
§ 3. — Starobní pojištění	90
§ 4. — Invalidní pojištění	92
§ 5. — Pojištění pozůstalých pro případ úmrtí	93
§ 6. — Pojištění proti nezaměstnanosti	94

ČÁST PÁTÁ.

Nositelé pojištění.

Kapitola I.: Všeobecné úkoly nositele pojištění	96
Kapitola II.: Nejdůležitější typy nositelů pojištění	100
Kapitola III.: Nositelé pojištění v jednotlivých hlavních odvětvích sociálního pojištění	103
§ 1. — Úrazové pojištění	103
Soukromá pojišťovací společnost	104
Vzájemné pojišťovací společnosti s dobrovolným přístupem	104
Nositel pojištění zákonodárného původu	105
§ 2. — Pojištění nemocenské a pro případ mateřství	107
Soukromá pojišťovací společnost	107
Vzájemně pojišťovací společnosti	108
Nemocenské pojišťovny, zřízené na základě zák. nařízení	109
§ 3. — Pojištění invalidní, starobní a pojištění pozůstalých	110
Soukromé pojišťovací společnosti	110
Vzájemně pojišťovací společnost	110
Zákonem zřízení nositelé pojištění	110
§ 4. — Pojištění proti nezaměstnanosti	111

ČÁST ŠESTÁ.

Problém sjednocení nebo organizačního shrnutí sociálního pojištění.

Úvod	113
§ 1. — Rozsah působnosti	115
§ 2. — Dávky	116
§ 3. — Rozvržení břemen	118
§ 4. — Nositelé pojištění	119